

BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN VỐN TỪ VỰNG TIẾNG ANH CHO TRẺ MẪU GIÁO 5 – 6 TUỔI

Hoàng Thu Huyền

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Phát triển vốn từ tiếng Anh cho trẻ 5 – 6 tuổi là một nhiệm vụ được nhiều nhà khoa học quan tâm và nghiên cứu. Hiện nay, giáo viên mầm non đã biết đến một số biện pháp phát triển vốn từ tiếng Anh cho trẻ. Tuy nhiên, giáo viên chưa chú trọng tới việc đa dạng các hình thức, biện pháp trong giáo dục trẻ. Trong nghiên cứu này, chúng tôi đã khảo sát thực trạng, phân tích một số nguyên nhân và định hướng cho giáo viên mầm non một số biện pháp phát triển vốn từ tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi.

Từ khóa: Biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng Anh, tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo, từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo.

Nhận bài ngày 7.3.2022; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 26.4.2022

Liên hệ tác giả: Hoàng Thu Huyền; Email: hthuyen@daihocthudo.edu.vn

1. MỞ ĐẦU

Trong xu thế toàn cầu hóa hiện nay, tiếng Anh được xem là công cụ không thể thiếu đối với mỗi quốc gia trên con đường hội nhập quốc tế. Việc sử dụng tiếng Anh thành thục là một lợi thế trong quá trình phát triển bản thân và mang lại thành công cho mỗi người. Do vậy, tiếng Anh trở thành một trong những nội dung quan trọng trong chương trình giáo dục của nhiều quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Ở Việt Nam, việc cho trẻ làm quen với tiếng Anh từ bậc học mầm non đang thu hút sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu, nhà giáo dục và các bậc phụ huynh. Giai đoạn trẻ em lứa tuổi mầm non là giai đoạn vàng để kích thích sự phát triển ngôn ngữ cho trẻ, tuy nhiên, đây cũng là giai đoạn trẻ gặp nhiều khó khăn trong việc duy trì sự tập trung chú ý và kiểu tư duy trực quan vẫn còn chiếm ưu thế trong quá trình nhận thức của trẻ. Vì vậy, không thể áp dụng các phương pháp giảng dạy ngoại ngữ dành cho người lớn đối với trẻ. Phương pháp cho trẻ làm quen tiếng Anh cần phù hợp với độ tuổi, đặc điểm phát triển tâm sinh lý và ngôn ngữ của trẻ. Các cách thức triển khai làm quen tiếng Anh cho trẻ cần tuân theo các phương pháp sư phạm mầm non mà cụ thể là phương pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ. Có nhiều phương pháp cho trẻ làm quen với Tiếng Anh khác nhau, nhưng chúng ta nhận thấy phương pháp học một ngôn ngữ mới quan trọng nhất chính là người học được tri giác tổng thể, đặt người học vào môi trường sử dụng ngôn ngữ mới một cách tự nhiên. Để việc làm quen tiếng Anh đạt kết quả cao, trẻ cần có nhiều cơ hội được

tiếp xúc, luyện tập giao tiếp bằng tiếng Anh theo nguyên tắc tri giác đối tượng tổng thể đặt trong mối quan hệ cụ thể gắn với hoàn cảnh thực tiễn có ý nghĩa. Trên thực tiễn hiện nay, để đáp ứng nhu cầu của xã hội, một số trường mầm non đã bắt đầu chú trọng đến việc tổ chức các hoạt động cho trẻ làm quen với tiếng Anh thông qua sử dụng đa dạng các phương pháp, hình thức dạy học phù hợp với đặc điểm của trẻ như: sử dụng trò chơi, bài hát, bài thơ, câu chuyện, các phương tiện trực quan sinh động (tranh ảnh, thẻ chữ...) Tuy nhiên, việc tổ chức các hoạt động cho trẻ làm quen với tiếng Anh vẫn chưa đạt được hiệu quả như mong muốn.

Hiện nay, nhiều công trình đã nghiên cứu về vấn đề này như: Hoàng Quý Tinh (2013), Lại Hải Hà (2016), Đỗ Hồng Ngát (2018). Các nghiên cứu tập trung đề xuất biện pháp phát triển vốn từ vựng cho trẻ thông qua các hình thức khác nhau như thông qua bài hát, thông qua kể chuyện cho trẻ. Tuy nhiên, các nghiên cứu trên mới chú trọng đến một hoặc một vài hình thức để phát triển ngôn ngữ cho trẻ mà chưa đề cập đến các hình thức khác. Với mong muốn thông qua các hình thức giáo dục khác nhau, chúng tôi góp phần đề xuất được nhiều biện pháp giúp giáo viên mầm non phát triển vốn từ vựng cho trẻ 5 – 6 tuổi. Từ những lý do trên chúng tôi quyết định thực hiện đề tài nghiên cứu: "*Biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng anh cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi*"

2. NỘI DUNG

2.1. Một số vấn đề lí luận cơ bản

2.1.1. Từ vựng tiếng Anh

Từ vựng Tiếng Anh là kho từ, vốn từ của ngôn ngữ Anh. Nó bao gồm các từ và các đơn vị tương đương với từ. Từ vựng Tiếng Anh là một hệ thống hữu hạn, là một bộ phận quan trọng của hệ thống ngôn ngữ Anh, phát triển liên tục cùng với sự phát triển của xã hội. Mỗi từ trong hệ thống bao giờ cũng đối lập với các từ còn lại, đồng thời chỉ có giá trị khi được xét trong mối tương quan với các từ khác trong hệ thống. Theo thống kê, số lượng từ vựng tiếng Anh khoảng hơn một triệu từ, tuy nhiên trên thực tế, lượng từ tiếng Anh được sử dụng chủ yếu vào khoảng 20.000 từ và cũng được phân chia thành từ vựng nghe, nói, đọc và viết [5].

2.1.2. Phát triển vốn từ vựng tiếng Anh

Phát triển là một phạm trù của triết học, là quá trình vận động tiến lên từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn của một sự vật [6]. Như vậy phát triển vốn từ vựng tiếng Anh chính là quá trình cung cấp vốn từ tiếng anh cho trẻ về mặt số lượng, giúp trẻ phát âm đúng, hiểu nghĩa của từ và biết dùng từ ngữ phù hợp với ngữ cảnh giao tiếp.

2.1.3. Phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

Phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi là quá trình cung cấp vốn từ tiếng anh cho trẻ 5 – 6 tuổi về mặt số lượng, giúp trẻ phát âm đúng, hiểu nghĩa của từ và biết dùng từ ngữ phù hợp với ngữ cảnh giao tiếp.

2.1.4. Điểm tương đồng giữa từ vựng tiếng Anh và tiếng Việt

Tiếng Việt là ngôn ngữ đơn lập, tiếng Anh là ngôn ngữ biến hình vì thế có rất ít sự tương

đồng giữa hai ngôn ngữ này. Tuy nhiên, giữa hai ngôn ngữ này vẫn có các điểm tương đồng sau: Cùng sử dụng bằng chữ cái Latinh, có một lượng lớn từ vay mượn, giàu nhóm từ: Từ đa nghĩa như book (quyển sách/ đặt trước); play (chơi/ vở kịch), từ đồng nghĩa như mama, mum, mother (mẹ - má - u). Tiếng Anh và tiếng Việt đều có nhiều từ loại và kiểu từ loại (danh từ, động từ, tính từ...), trật tự từ vừa chặt chẽ, vừa linh hoạt [2]. Việc học phát âm và nói tiếng Anh và tiếng Việt đều theo một quy trình giống nhau: phát âm chuẩn các âm tiết, học đánh vần và ghép từ, cuối cùng là tập đọc một câu rồi đoạn văn. Đọc, viết đều được quy ước từ trái sang phải, từ trên xuống dưới của dòng và của trang giấy [2]. Trong tiếng Việt và tiếng Anh, vị trí các thành phần câu đều có vai trò quan trọng trong cấu trúc câu. Việc thay đổi vị trí của vị ngữ đối với chủ ngữ, nghĩa là thay đổi trật tự từ trong cấu trúc câu thường dẫn đến việc nội dung thông báo của câu đó bị thay đổi, hơn nữa, có thể dẫn đến sự thay đổi cả hình thức cấu trúc câu và sắc thái của nó [5].

2.1.5. Đặc điểm phát triển vốn từ của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

Có nhiều quan điểm cho rằng việc dạy tiếng Việt và tiếng Anh cùng một lúc cho trẻ sẽ dẫn đến hiện tượng rối loạn ngôn ngữ ở trẻ. Tuy nhiên, nhiều nghiên cứu khoa học đã chỉ ra rằng việc dạy hai ngôn ngữ cùng một lúc không dẫn đến hiện tượng bị rối loạn ngôn ngữ ở trẻ. Trái lại, việc này còn giúp trẻ tăng khả năng giao tiếp và phát triển ngôn ngữ. Điều này được khẳng định trong một nghiên cứu mang tính bước ngoặt được thực hiện bởi Elizabeth Peal và Wallace Lambert tại Đại học McGill ở Montreal. Nghiên cứu cho thấy, ưu thế đặc biệt của hai ngôn ngữ trong một loạt các bài kiểm tra về trí thông minh. Về mối liên quan giữa sự lưu loát và cải thiện chỉ số IQ, tiến sĩ Andrea Mechelli của Đại học London đã công bố nghiên cứu của nhóm mình. Các thí nghiệm cho thấy “chất xám” trong mật độ quét não trái xuất hiện nhiều hơn ở những trẻ học ngoại ngữ từ sớm. Phía trái não chịu trách nhiệm xử lý thông tin và kiểm soát các khía cạnh của nhận thức giác quan, trí nhớ và ngôn luận. Theo nghiên cứu của GS. Christine Moon và cộng sự tại ĐH Washington, Mỹ đã cho thấy: trẻ có khả năng phân biệt ngôn ngữ mẹ đẻ hay ngôn ngữ thứ 2 từ rất sớm. Do đó, việc học ngoại ngữ sớm không ảnh hưởng đến việc tiếp nhận ngôn ngữ mẹ đẻ của trẻ, trái lại, còn mang lại nhiều lợi ích trước mắt và lâu dài. Đồng thời, làm tăng cường kỹ năng sử dụng tiếng mẹ đẻ thành thạo, phát triển một ngoại ngữ khác [3].

Một số trẻ học song ngữ có xu hướng kết hợp hai loại ngôn ngữ vào một câu nói trong giao tiếp hàng ngày (ví dụ: cái áo màu red, đây là cái cup). Đây gọi là hiện tượng "code switching". Trước đây khi nhìn vào hiện tượng này mọi người sẽ cho rằng trẻ bị rối loạn ngôn ngữ, rằng đây là một biểu hiện của chậm phát triển và thậm chí có nơi còn trừng phạt trẻ để ngăn chặn chuyện này xảy ra. Tuy nhiên, những nghiên cứu gần đây được đăng trên The Pennsylvania State University lại cho rằng "code switching" là một phản ứng rất bình thường trong quá trình phát triển ngôn ngữ của một trẻ học song ngữ. Thậm chí, nó phản ánh năng lực nhận thức và giao tiếp của người học và rằng não bộ của trẻ hoàn toàn phân biệt rất tốt các ngôn ngữ mà trẻ được tiếp xúc. Trong khi nói, phản xạ của trẻ sẽ sử dụng từ vựng nào trẻ được tiếp xúc nhiều hơn. Chính vì vậy, trong trường hợp trẻ tiếp xúc quá nhiều tiếng Anh mà không có cơ hội thực hành và sử dụng tiếng Việt, trẻ sẽ nói tiếng Anh nhiều hơn. Hoặc

nếu trẻ chỉ xem và học tiếng Anh thụ động không có sự chỉ dẫn của người lớn và những tương tác thực tế, thì trẻ cũng gặp khó khăn khi nói tiếng Anh và trộn lẫn các từ trẻ biết mà không hề hiểu nghĩa của từ [1].

2.1.6. Phương pháp phát triển vốn từ vựng cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

2.1.6.1. Phương pháp trực quan

Chúng ta giao tiếp với thế giới bên ngoài thông qua 5 giác quan: thị giác, thính giác, xúc giác, khứu giác, và vị giác. Hơn nữa, tư duy của trẻ là kiểu tư duy trực quan, do vậy cách học với các hình ảnh trực quan sinh động sẽ giúp trẻ hứng thú và tiếp nhận tiếng Anh một cách dễ dàng, nhẹ nhàng, tự nhiên và nhanh chóng hơn. Khi tổ chức các hoạt động, giáo viên có thể sử dụng đồ dùng giáo cụ trực quan từ đơn giản (vật thật, đồ dùng, đồ chơi, tranh ảnh...) đến ngôn ngữ cơ thể (khẩu hình miệng khi phát âm, các cử chỉ, động tác cơ thể) và sự hỗ trợ của công nghệ thông tin (máy tính, màn chiếu, phần mềm phát âm có hình ảnh sinh động..) để miêu tả nghĩa của từ và dạy phát âm chuẩn ngữ âm. [5].

2.1.6.2. Phương pháp truyền khẩu

Việc sử dụng phương pháp cho trẻ đắm mình trong môi trường nói tiếng Anh tự nhiên, hạn chế tối đa việc dịch nghĩa của từ mà để trẻ tự hiểu bằng khái niệm là rất hiệu quả đối với trẻ nhỏ. Cung cấp vốn từ và các mẫu câu cho trẻ thông qua việc rèn thói quen hiểu tiếng Anh bằng khái niệm sẽ giúp ích cho tư duy ngoại ngữ của trẻ. Trẻ mầm non chưa biết đọc và viết tiếng mẹ đẻ, cho nên bất cứ loại hình đọc - viết nào cũng là một gánh nặng cho trẻ và chắc chắn là không mang lại hiệu quả ngôn ngữ. Hãy cho trẻ hoạt động hoàn toàn bằng truyền khẩu [5].

2.1.6.3. Phương pháp tri giác tổng thể, đặt người học vào môi trường sử dụng ngôn ngữ mới một cách tự nhiên.

- Thường xuyên liên hệ các từ, mẫu câu với nhau và đặt chúng vào những ngữ cảnh rõ ràng, có liên quan chặt chẽ với nhau.

- Giáo viên cần tạo dựng môi trường ngôn ngữ tích cực, kích thích và đa dạng việc sử dụng ngôn ngữ tiếng Anh cho trẻ thông qua sử dụng đồng thời cả hai hình thức cho trẻ tiếp thu ngoại ngữ.

- Giáo viên cần khuyến khích động viên trẻ giao tiếp bằng tiếng Anh cho dù có thể trẻ còn mắc nhiều lỗi, cần tạo cơ hội tối đa cho trẻ được luyện tập tiếng Anh thông qua việc đưa trẻ vào tình huống cụ thể có ý nghĩa để nói tiếng Anh và luyện các mẫu câu hàng ngày trong giao tiếp, giúp tiếng Anh được tiếp nhận một cách tự nhiên vào trẻ [5].

2.1.6.4. Phương pháp dùng trò chơi

Vui chơi là hoạt động chủ đạo của trẻ lứa tuổi mẫu giáo. Do vậy, phương pháp hiệu quả nhất khi cho trẻ làm quen tiếng Anh là đưa trẻ vào một môi trường vừa học vừa chơi bằng tiếng Anh thông qua những bài giảng kết hợp với những hoạt động, trò chơi thú vị. Đây là cách học nhẹ nhàng nhưng rất phù hợp và hiệu quả với trẻ [5].

2.1.6.5. Phương pháp sử dụng các bài hát, bài thơ, câu chuyện

Cả lý thuyết và thực tế đều chứng minh được rằng phương pháp cho trẻ làm quen với tiếng Anh thông qua bài hát, bài thơ và câu chuyện đem lại hiệu quả cao. Các từ ngữ được sử dụng trong bài hát, bài thơ và câu chuyện đơn giản phù hợp với độ tuổi của trẻ do đó trẻ có thể tiếp thu ngôn ngữ rất tự nhiên mà không bị nhàm chán. Ngoài ra tính vui nhộn, sôi động, hình ảnh sinh động của các bài hát, câu chuyện cũng gây được nhiều hứng thú cho trẻ [5].

2.1.6.6. Phương pháp nêu gương - động viên

Trẻ tiếp thu ngôn ngữ tốt nhất khi trẻ cảm thấy tự tin. Vì vậy, giáo viên cần tạo cho trẻ một môi trường lớp học gần gũi, vui vẻ, an toàn, thân thiện; cần động viên khích lệ và ghi nhận bất kỳ cố gắng nào của trẻ, đưa ra những lời khen, động viên đúng lúc, đúng chỗ. Không bao giờ được làm cho trẻ cảm thấy kém cỏi hay thất bại, tuy nhiên cũng không nên quá lạm dụng lời khen vì sẽ khiến trẻ mất dần sự hào hứng và niềm vui sướng khi được ngợi khen [5].

2.1.6.7. Phương pháp tiếp xúc trực tiếp với người bản ngữ

Người bản ngữ thường có phát âm và ngữ điệu chuẩn, do đó việc cho trẻ tiếp xúc với người bản ngữ sẽ giúp trẻ phát âm chính xác hơn và ngữ điệu chuẩn hơn. Ngoài ra, đây cũng là phương pháp giúp trẻ trở nên tự tin hơn khi giao tiếp tiếng Anh với người nước ngoài [5].

2.2. Thực trạng giáo viên mầm non sử dụng biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

Mục đích khảo sát: Khảo sát nhằm đánh giá thực trạng giáo viên mầm non sử dụng biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi

Đối tượng khảo sát: Nghiên cứu tiến hành khảo sát trên 10 giáo viên và 30 trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở trường mầm non Hoàng Gia, Hoàng Mai, Hà Nội.

Phương pháp khảo sát: Nghiên cứu thực trạng sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi, phương pháp trao đổi đàm thoại, phương pháp quan sát, phương pháp xử lý số liệu.

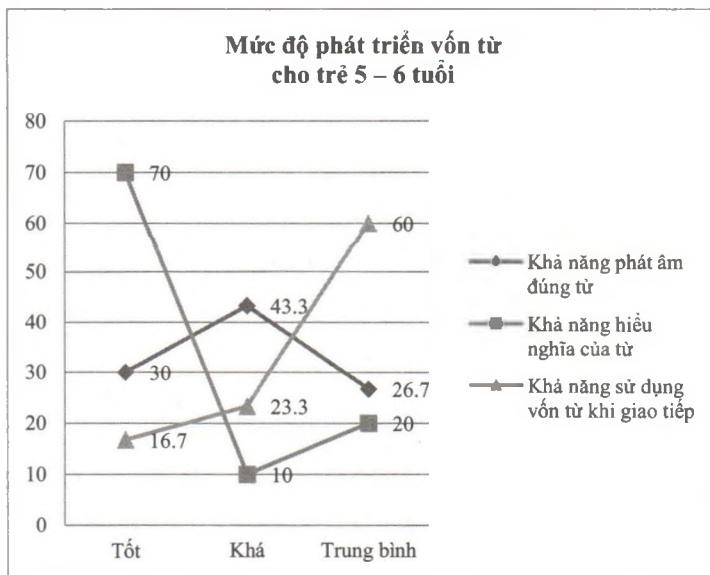
Sau khi tiến hành điều tra, kết quả đạt được cho thấy chỉ có khoảng gần 60% GV mầm non được hỏi có quan niệm đúng về việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ. Vẫn còn khoảng 40% GV mầm non được hỏi chưa nhận thức đúng về vấn đề này. Việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh không đơn giản chỉ là mở rộng vốn từ vựng về mặt số lượng hay phát âm đúng, hiểu đúng nghĩa mà đòi hỏi trẻ còn phải biết dùng từ ngữ đó phù hợp với hoàn cảnh giao tiếp. Vì vậy, khái niệm này cần được hiểu một cách đầy đủ hơn đó chính là quá trình cung cấp vốn từ tiếng Anh cho trẻ về mặt số lượng, giúp trẻ phát âm đúng, hiểu nghĩa của từ và biết dùng từ ngữ phù hợp với ngữ cảnh giao tiếp. Các GV mầm non cần có quan niệm đúng về việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ thì mới có thể đưa ra những biện pháp tổ chức các hoạt động cho trẻ làm quen với tiếng Anh có hiệu quả.

Mức độ thực hiện biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi của giáo viên ở trường mầm non.

Kết quả thu được khi khảo sát về mức độ thực hiện việc phát triển vốn từ vựng

tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non đã cho thấy: có 5% GV mầm non cho biết hoạt động phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi được thực hiện rất thường xuyên tại trường mầm non, 16% các GV mầm non được hỏi cho biết việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi được thực hiện thường xuyên ở trường của mình. Có những 32% GV mầm non cho biết hoạt động này chỉ thỉnh thoảng được thực hiện ở trường mầm non. Có 37% GV mầm non cho biết việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi hiếm khi được thực hiện tại trường mầm non. Và có 10% GV mầm non cho biết họ chưa bao giờ sử dụng biện pháp này tại trường mầm non. Thông qua kết quả khảo sát này chúng ta có thể thấy được việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi đã được các GV mầm non biết đến, tuy nhiên mức độ sử dụng biện pháp chưa cao. Số lượng lớn GV mầm non chỉ sử dụng biện pháp này ở mức độ thỉnh thoảng và hiếm khi. Bên cạnh đó, có tới 10% GV mầm non chưa bao giờ áp dụng biện pháp này.

Thực trạng mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Để có thể thu thập được thông tin về mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, chúng tôi tiến hành nghiên cứu trên 30 trẻ 5-6 tuổi. Việc đánh giá trẻ dựa trên ba tiêu chí: khả năng phát âm đúng từ, khả năng hiểu nghĩa của từ, khả năng sử dụng vốn từ khi giao tiếp với giáo viên. Cụ thể, chúng tôi xây dựng các trò chơi và tạo các tình huống giao tiếp để đo mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ 5-6 tuổi và cho điểm theo thang đánh giá đã xây dựng.

Kết quả cho thấy mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ chưa đáp ứng được yêu cầu đề ra. Mức độ phát triển các nội dung trong phát triển vốn từ cho trẻ 5 – 6 tuổi trải đều ở các mức độ. Trẻ chiếm ưu thế trong khả năng hiểu được nghĩa của từ nhưng lại hạn chế trong việc phát âm chính xác từ tiếng anh và đặc biệt là trẻ gặp khó khăn khi sử dụng từ ngữ trong giao tiếp. Thực trạng này có thể do phương pháp, biện pháp giáo dục chưa phù hợp và một phần cũng là do đặc điểm nhận thức của riêng

cá nhân trẻ.

Ưu điểm: Phần lớn giáo viên đều nhận thức được tầm quan trọng của việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi cũng như hiểu được khá đầy đủ các nội dung phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi. Họ cũng đã áp dụng nhiều biện pháp khác nhau để thực hiện việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ.

Hạn chế: Một số GV mầm non chưa có quan niệm đúng về việc phát triển vốn từ vựng

tiếng Anh cho trẻ. Phần lớn các GV mầm non mới chỉ sử dụng các biện pháp như sử dụng flashcards, video trong việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ. Tuy nhiên các GV mầm non lại sử dụng hai biện pháp này riêng lẻ chứ chưa phối hợp sử dụng 2 biện pháp này với nhau. Trên thực tế để giúp quá trình phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ đạt hiệu tốt, các GV mầm non nên kết hợp cả hai biện pháp này. Đầu tiên, các GV mầm non sẽ sử dụng flashcards để giúp trẻ nắm được những từ và cụm từ chính, sau đó cho trẻ xem video như vậy trẻ mới hiểu được ý nghĩa của từ và cụm từ thông qua video. Bên cạnh đó cũng góp phần đảm bảo hiệu quả của việc phát triển vốn từ vựng cho trẻ. Đối với các biện pháp khác để phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ như: sử dụng bài hát, chants; lồng ghép vào hoạt động học, sử dụng thơ, truyện,... được GV ít sử dụng hơn, thậm chí là hiếm khi sử dụng. Giáo viên còn gặp nhiều khó khăn trong quá trình phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi. Các khó khăn mà giáo viên thường gặp là: số lượng trẻ trong lớp quá đông, thiếu các tài liệu hướng dẫn về việc phát triển vốn từ vựng Tiếng Anh cho trẻ, trẻ không tập trung vào kiến thức giáo viên đưa ra, không có nhiều thời gian,... Nhìn chung, mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở mức độ chưa cao. Kết luận này được rút ra từ việc đánh giá hai trẻ 5-6 tuổi. Việc đánh giá trẻ dựa trên ba tiêu chí: khả năng phát âm đúng từ, khả năng hiểu nghĩa của từ, khả năng sử dụng vốn từ khi giao tiếp với giáo viên. Kết quả cho thấy mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ chưa đáp ứng được yêu cầu đề ra. Cả hai trẻ chỉ đạt mức trung bình, hai trẻ đều tích cực tham gia các trò chơi nhưng khả năng nghe hiểu, phân xạ và phát âm chưa tốt hoặc thậm trí không hiểu hoặc không lặp lại được âm, từ, câu giáo viên đưa ra.

Nguyên nhân của những hạn chế: Những hạn chế trên xuất phát từ những nguyên nhân khác nhau, trong đó có thể kể đến một số nguyên nhân sau: GV mầm non chưa chủ động, tích cực và sáng tạo trong việc tìm hiểu các biện pháp khác nhau trong quá trình phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ. Môi trường học tập cho trẻ chưa được tổ chức một cách hợp lí, chưa thực sự phát huy được tính tích cực học tập của trẻ.

2.3. Một số biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng anh cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

2.3.1 Biện pháp 1: Xây dựng môi trường thuận lợi cho trẻ làm quen với từ vựng tiếng Anh (dán tranh ảnh có kèm chữ tiếng Anh quanh lớp học)

Mục đích: Tạo cơ hội cho trẻ làm quen với từ vựng tiếng Anh mọi lúc mọi nơi, giúp trẻ có thể dễ dàng ghi nhớ tên tiếng Anh các đồ dùng, vật dụng quen thuộc trong lớp học, ở nhà,...

Nội dung: Giáo viên sử dụng kiến thức, kỹ năng đã học để trang trí, sắp xếp môi trường ngôn ngữ cho trẻ nhằm đảm bảo cung cấp cho trẻ vốn từ một cách nhẹ nhàng, tự nhiên và vui vẻ.

Cách tiến hành: Giáo viên lựa chọn các từ vựng tiếng Anh gần gũi để phát triển các từ vựng này cho trẻ. Đồng thời trong quá trình dạy trẻ, các cô cần thiết kế hoặc sưu tầm các hình ảnh minh họa đi kèm với từ vựng, hình ảnh đảm bảo yêu cầu rõ ràng, màu sắc tươi sáng, hấp dẫn trẻ, dán tranh ảnh hình các đối tượng gần gũi bằng tiếng Anh trong tại các góc hoạt động trong lớp.

2.3.2. Biện pháp 2: Sử dụng flashcards và video cho trẻ làm quen với vốn từ vựng tiếng Anh

Mục đích: Việc sử dụng flashcards và video sẽ kích thích hứng thú làm quen với từ vựng tiếng Anh ở trẻ cũng như tăng khả năng tập trung chú ý, từ đó, giúp cho quá trình học từ vựng của trẻ diễn ra dễ dàng và hiệu quả hơn.

Nội dung: Giáo viên sử dụng thẻ flashcards và video để cho trẻ nhận biết hình ảnh tương ứng với âm, tiếng cụ thể. Hoạt động này dựa trên đặc điểm tư duy của trẻ là tư duy trực quan hình ảnh góp phần giúp trẻ nhanh chóng ghi nhớ từ vựng tốt hơn.

Cách tiến hành: Đầu tiên, giáo viên sử dụng flashcards để dạy trẻ cách phát âm và nhận biết các từ vựng liên quan đến HĐ. Giáo viên cũng có thể tổ chức thêm các trò chơi bằng những flashcards đã học để giúp trẻ hứng thú hơn và có khả năng ghi nhớ từ vựng nhanh hơn. Sau khi trẻ đã nắm được các từ và cụm từ chính, giáo viên cho trẻ xem video về quy trình thực hiện các HĐ.

2.3.3. Biện pháp 3: Động viên, khích lệ trẻ ghi nhớ từ vựng tiếng Anh bằng hình thức khen thưởng

Mục đích: Việc động viên, khen thưởng sẽ giúp trẻ có động lực để hoàn thành nhiệm vụ tốt hơn, từ đó, việc ghi nhớ từ vựng tiếng Anh của trẻ đạt hiệu quả cao hơn.

Nội dung: Giáo viên sử dụng biện pháp động viên khích lệ như cách thức để tăng hứng thú và khả năng tham gia của trẻ vào hoạt động, góp phần giúp trẻ ghi nhớ từ vựng một cách tự nhiên.

Cách tiến hành: Đối với hoạt động trẻ sẽ thực hiện luyện tập, giáo viên sẽ hướng dẫn phụ huynh để giúp trẻ thực hiện hoạt động này ở nhà. Mỗi trẻ sẽ được phát một tờ phiếu để về dán ở mình. Mỗi lần trẻ thực hiện luyện tập sẽ hỗ trợ trẻ tích vào phiếu. Vào ngày cuối tuần trẻ sẽ mang phiếu đến lớp để cô đánh giá và khen thưởng cho các trẻ. Nếu trẻ nào thực hiện tốt sẽ được thưởng quà như là: sticker, bàn chải nhỏ, tuýt kem đánh răng nhỏ.....

2.3.4. Biện pháp 4: Nâng cao trình độ chuyên môn và nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên

Mục đích: Bồi dưỡng về chuyên môn nhằm nâng cao năng lực và kỹ năng phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi

Nội dung: Biện pháp hướng đến mở các lớp tập huấn để trang bị cho giáo viên những kỹ năng cơ bản trong phát triển vốn từ vựng cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi.

Cách tiến hành: Nhà trường cần phối hợp với các đối tác, đặc biệt là các đối tác có sử dụng tiếng Anh như ngôn ngữ mẹ đẻ hoặc ngôn ngữ thứ hai để học hỏi, trao đổi kinh nghiệm trong việc giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển vốn từ vựng tiếng Anh. Các hoạt động hợp tác có thể thông qua việc: Mời chuyên gia nước ngoài tập huấn chuyên môn cho giáo viên trong trường theo nhu cầu cụ thể liên quan đến việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ thông qua HĐTPV. Nhà trường kết hợp với các trường đối tác nước ngoài trong trao đổi giáo viên tham dự các khóa học cho trẻ làm quen với tiếng Anh. Đồng thời trường kết hợp với các trường quốc tế trong và ngoài nước để tổ chức tham quan học tập và chia sẻ kinh nghiệm cho các giáo viên nhằm nâng cao trình độ chuyên môn.

3. KẾT LUẬN

Các nghiên cứu trên thế giới và trong nước đều đã khẳng định khả năng tiếp nhận ngoại ngữ của trẻ em, đặc biệt là trẻ em lứa tuổi mầm non, chỉ ra được bản chất của quá trình tiếp nhận ngoại ngữ của trẻ cũng như đặc trưng của quá trình dạy ngoại ngữ cho trẻ. Kết quả thực tiễn cũng đã chỉ ra rằng, việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi là hoàn toàn khả thi và có thể thực hiện được. Kết quả điều tra thực trạng cho thấy, phần lớn các GV mầm non đã nhận thức được tầm quan trọng và tính hiệu quả của việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi, các GV mầm non cũng gặp phải không ít những khó khăn. Điều này đã gây ảnh hưởng đến quá trình tổ chức hoạt động phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ của giáo viên cũng như hiệu quả của việc tiếp thu vốn từ vựng của trẻ. Bên cạnh đó, kết quả khảo sát cũng cho thấy, mức độ phát triển vốn từ vựng tiếng Anh của trẻ 5-6 tuổi chưa đạt yêu cầu như mong muốn. Do đó việc tìm kiếm, xây dựng các biện pháp phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi là cần thiết. Từ việc nghiên cứu lý luận và thực trạng, đề tài đã xây dựng được 4 biện pháp góp phần nâng cao hiệu quả của việc phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ 5-6 tuổi.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lại Hải Hà (2016), *Biện pháp sử dụng bài hát cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi làm quen với tiếng Anh ở trường MN*, Luận văn thạc sĩ khoa học.
2. Viện KHGD Việt Nam (2015) *Nghiên cứu khoa học và giải pháp cho trẻ mầm non làm quen với ngoại ngữ*, Kì yếu hội thảo khoa học.
3. Đỗ Hồng Ngát (2018), *Biện pháp sử dụng truyện để phát triển vốn từ vựng tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở trường mầm non*, Khóa luận tốt nghiệp, trường ĐHSP Hà Nội.
4. Hoàng Quý Tinh (2013), *Tiếng Anh Giáo dục mầm non*, Nxb. Đại học Sư phạm.
5. Nguyễn Ánh Tuyết, Nguyễn Thị Như Mai (2008), *Sự phát triển tâm lý trẻ em lứa tuổi mầm non*, Nxb. Đại học Sư phạm.

MEASURES FOR DEVELOPING ENGLISH VOCABULARY FOR CHILDREN AGED FROM 5 TO 6 YEARS OLD

Abstract: *Developing English vocabulary for children aged 5-6 is an important task in many educational researches for children. Currently, preschool teachers knows various ways to develop English vocabulary for children. However, teachers have not paid much attention to the diversity of forms and measures in educating children. In this study, we have surveyed the situation, analyzed some causes and orientated preschool teachers to some measures to develop English vocabulary for preschoolers 5-6 years old.*

Keywords: *English vocabulary development method, English for preschoolers, English vocabulary for preschoolers.*